

BAO GIỜ MỚT DỨT ĐI CĂN CỘNG SẢN?

ĐẠI-DƯƠNG

Hơn 15 năm sau khi chủ nghĩa Marx suy tàn mà nhiều quốc gia cựu-cộng-sản, hàng ngày, vẫn còn phải vật lộn với biết bao căn bệnh xuất phát từ di căn mácxít-leninít.

Cuộc cách mạng dân chủ không đổ máu diễn ra tại Đông Âu cuối thập niên 1980 khiến cho nhân loại tự hào vì đã tìm được một mô hình cách mạng phi-bạo-lực hiếm thấy từ trước. Các dân tộc tự giải phóng khỏi gông cùm cộng sản đã nô nức đi tìm cuộc sống tự do, ấm no và hạnh phúc. Tuy nhiên, con đường đó không trải bằng thảm hoa hồng như ước mơ làm cho lắm kẻ thất vọng muốn quay trở lại thuở mà mọi người đều "*bình quân đời khổ*" của thời đại xã hội chủ nghĩa toàn cầu.

Nước Đức thống nhất trong hòa bình như một phép lạ. Giấc mơ hùng cường tưởng chừng gần lắm. Nhưng, sau hơn 15 năm, người Đức vẫn mang tâm lý hai nước trong một quốc gia. Chính phủ Bonn tưởng rằng với sự cường thịnh của Tây Đức có khả năng vực Đông Đức và kéo hai miền nhanh chóng đồng bộ. Bonn đã chi 1.5 ỨC (1 ỨC=1,000 tỉ) mỹ kim hơn ước tính rất nhiều để kéo người anh em phía Đông tiến nhanh, tiến mạnh, tiến vững chắc lên chủ nghĩa tư bản. Hầu hết đã phí phạm vào những trợ cấp thiếu hữu hiệu cho miền Đông.

Người anh em Tây Đức giàu có thất vọng vì tiền đổ ra như muối bỏ biển. Người Đông Đức nghèo khó bức bối vì mất tự do trong khuôn khổ kỷ luật kiểu Tây Đức và sốt ruột với giấc mơ giàu sang sao mà quá xa vời. Chưa ai dám tiên đoán sự phân ly, nhưng, nhiệt tình về một "*nước Đức mới*" rõ ràng đang cạn dần. Cuộc thăm dò dư luận vào tháng 9-04 ghi nhận 1/4 dân Tây Đức ước mong trở lại tình trạng phân cách như trước. Và, 1/12 người Đông Đức muốn quay về thể chế Cộng hòa Dân chủ Đức.

Chính phủ Đức vận động chiếc ghế thường trực tại Hội đồng Bảo an Liên Hiệp Quốc chưa đi tới đâu. Quan hệ Đức-Mỹ xuống mức thấp nhất. Láng giềng thiếu sự tôn kính đối với Đức. Thất nghiệp ở miền Đông lên tới 18% gần gấp đôi ở miền Tây. Tổng sản lượng nội địa tăng 0.1% hàng năm, quá thấp so với thế giới. Tình hình đó khiến cho dân Đức lâm vào cảnh "*chán nản tập thể*" nên cựu Tổng thống Johannes Rau phải lên tiếng kêu gọi: "*Chúng ta phải vượt qua cơn khủng hoảng niềm tin. Trên hết, chúng ta phải tìm lại niềm tin vào chính mình*". Trích Washington Post 09-11-04.

Ý thức kỷ luật tự giác là một thuộc tính của dân tộc Nhật Nhĩ Man đã đưa quốc gia này vào vị thế hùng cường trên thế giới.

Người Đông Đức dưới chế độ cộng sản độc tài quen sống buông thả lén lút, kỷ luật ngoài mặt, đã cảm thấy khó chịu với loại kỷ luật tự giác không cần sự kiểm soát của chính quyền. Họ từng là những chiếc đinh ốc trong guồng máy nhà nước quá lâu đã làm mất khả năng tự chủ trong công việc cũng như cuộc sống khiến cho họ cảm thấy bất an trong xã hội đòi hỏi cạnh tranh và sáng tạo.

Cộng hòa Tiệp Khắc - Czechoslovakia - được thế giới ngưỡng mộ qua cuộc cách mạng nhưng năm 1989 đã cùng với Ba Lan và Hung Gia Lợi mở đầu trang sử dân chủ cho nhiều dân tộc từng sống dưới chế độ độc tài cộng sản. Tiếp theo cuộc phân ly êm đẹp thành hai quốc gia riêng biệt Czech (Tiệp) và Slovakia cùng theo đuổi mục tiêu tự do dân chủ.

Ngày nay, đảng Cộng sản được 15% dân Tiệp ủng hộ đứng hàng thứ 3 trong số các chính đảng đã tạo nên môi trường tự do trong xã hội.

Cựu Tổng thống Vaclav Havel, người hùng của cuộc cách mạng nhưng 17-11-1989, phát biểu trong lễ tưởng niệm hôm 17-11-04 đã cảnh cáo sự trôi dạt của ý thức hệ cộng sản: *"Đó không phải là điều tốt"*. Trích AP 17-11-04.

Đương kim Tổng thống Vaclav Klaus phát biểu trong phiên họp đặc biệt của Quốc Hội: *"Chúng ta sống trong tự do và một nền dân chủ ổn định cho nên mỗi người trong chúng ta tự tạo ra hạnh phúc riêng tư chưa từng có trong quá khứ. Không có gì xấu xa hơn là tạo ra các huyền thoại mới và làm như quá khứ tốt đẹp hơn"*.

Havel và nhiều dân biểu đã rời phòng họp để phản đối phát biểu của lãnh tụ đảng Cộng sản, Miroslav Gribenicek: *"Nhân dân trước tháng 11-1989 chẳng những không đau đớn ... mà còn sống vui sướng"*.

Dân Tiệp bất mãn với chính quyền vì thấy bị mất chủ quyền quốc gia khi gia nhập Liên Hiệp Âu Châu mở rộng vào tháng 5-04 và tỉ lệ thất nghiệp 10% bất chấp những thành tựu sau khi chế độ dân chủ được thiết lập. Tuổi thọ tăng thêm 3 năm dù các mối lo về kinh tế. Thất nghiệp cao, nhưng, lợi tức bình quân hàng tháng khoảng 700 mỹ kim, tăng gấp 5 lần. Vật giá tăng gấp 10 lần so với năm 1989.

Trong khi đó, chính quyền Slovakia kỷ niệm cuộc cách mạng dân chủ bằng cách cho công bố lên mạng lưới tất cả tên họ nhân viên cảnh sát chìm từng phục vụ chế độ cộng sản.

Đảng viên cộng sản đổi áo sau cách mạng dân chủ 1989 đang tìm cách khoét sâu bất mãn trong dân chúng xuyên qua cuộc sống cạnh tranh gay gắt hầu giành lại chính quyền.

Bảo Gia Lợi - Bulgaria - không có những tổ chức đối lập với chính quyền như tại Ba Lan, Tiệp Khắc, Hung Gia Lợi nên quá khứ cộng sản nhạt nhòa trước trào lưu tiêu thụ kiểu tư bản chủ nghĩa.

Nhiều người lớn tuổi tưởng nhớ đến dĩ vãng an ninh và công việc ổn định thời xã hội chủ nghĩa, giới trẻ ít phân biệt được tốt xấu của mới và cũ mà chỉ lo hưởng thụ tạo mối quan tâm cho các nhà giáo dục cũng như chính trị gia. Sách giáo khoa lướt qua giai đoạn cộng sản.

Zhelyu Zhelev, Tổng thống đầu tiên sau khi chế độ cộng sản sụp đổ ở Bảo Gia Lợi bày tỏ mối lo lắng về thế hệ trẻ mù tịt với quá khứ kè cận: *"Ở một phương diện nào đó thì tốt, nhưng không hiểu biết quá khứ sẽ thiếu khả năng nhận diện được những chế độ áp bức hoặc thiên lệch tương lai"*.

Các nhà giáo dục Bảo Gia Lợi đang mở một trang nhà (Website) để cho mọi người có điều kiện kể lại kinh nghiệm tốt cũng như xấu dưới chế độ cộng sản.

Một người, lên 7 tuổi vào năm 1986, kể về sự bùng nổ thông tin vô trách nhiệm của chế độ cộng sản trong vụ nổ nhà máy điện nguyên tử Chernobyl ở Ukraine. Cha mẹ em bé biết tin nhờ một người lạ mặt nên chạy đến trường học đón con. Vụ nổ làm chết khoảng 10,000 người, phóng xạ lan rộng sang Belarus, Liên Xô, Ba Lan, Thụy Điển, Đức Quốc, Thổ Nhĩ Kỳ và nhiều quốc gia khác nữa.

Bùng nổ thông tin làm cho con người mù lòa trước mọi thảm họa là bài học mà các nhà giáo dục Bảo Gia Lợi đang tìm cách giải trừ để tạo được thế hệ có khả năng đối diện với hiện thực.

Sau nhiều tháng ca tụng sự gia tăng sản phẩm, Ban giám đốc đột nhiên đóng cửa nhà máy xe hơi Izhavto ở Cộng hòa Liên bang Nga. Hầu hết 12,500 công nhân lê bước về khu nhà trọ chật hẹp thời Xô Viết mà chẳng biết sai sót vì đâu. Một thợ hàn đang chờ được kêu trở lại làm việc đã than *"Chẳng ai biết tại sao chúng tôi mất việc khi các ca đang hoạt động hết tốc độ"*. Trích New York Times 15-11-04. Izhavto được xây dựng vào thập niên 1960 dưới thời Chủ tịch Leonid Brezhnev. Kể từ 1988, hàng năm nhà máy sản xuất gần 190,000 chiếc ô tô để chuyển đi khắp thế giới, đa số cho các nước cộng sản. Nhà máy đã được tư nhân hóa một cách mờ mờ theo trào lưu giải tư tại Cộng hòa Liên bang Nga. Năm 2003, xuất xưởng 94,000 chiếc ô tô. Năm 2004 sẽ tăng lên 104,000 với giá từ 4 đến 6,000 mỗi chiếc. Tuy nhiên, xe nằm chật nhà máy vì bán không chạy. Một chuyên viên Nga nhận xét về tình trạng này: *"Họ giỏi sản xuất, biết điều khiển nhà máy, nhưng, chẳng có ý niệm tìm kiếm thị trường và tiêu thụ"*.

Quản trị viên thời đại Xô Viết chỉ biết chấp hành chỉ thị của đảng ủy vẫn ảnh hưởng cho đến hôm nay khiến cho nước Nga với tài nguyên bao la chưa đủ sức bức phá để cho nền kinh tế thực sự vươn lên mạnh mẽ. Nhà máy Izhavto đang tìm cách liên doanh với công ty KIA của Đại Hàn để sản xuất xe có giá trị đáp ứng nhu cầu của giới tiêu thụ.

Nhiều năm trước, Bắc Kinh cũng quyết bảo vệ kỹ nghệ ô tô tới cùng, nhưng, xe không bán được. Thúc tỉnh, giới lãnh đạo Bắc Kinh phải mời các công ty xe hơn lớn trên thế giới gia nhập thị trường sản xuất. Trong tương lai không xa, Trung Quốc có thể trở thành đối thủ cạnh tranh trong lĩnh vực sản xuất ô tô với Nhật Bản và Đại Hàn.

Thoát khỏi di căn mácxít đòi hỏi mỗi người dân tại các nước cựu-cộng-sản phải biết rõ tai hại cụ thể của chủ nghĩa cộng sản đối với đất nước và dân tộc.

Quay nhìn về phía sau nhằm rút tĩa kinh nghiệm chứ không phải để trở về với dĩ vãng.

ĐẠI-DƯƠNG

Nov 21-04